

Kari J Keinonen

Microsoft Excel 2013 EDISTYNYT KÄYTTÖ

Käyttöoikeustiedot

Tämän e-kirjan sisältö on suojattu tekijänoikeuslain, muiden asiaa käsittelevien lakien ja kansainvälisten sopimusten mukaisesti. E-kirjan tekijänoikeudet omistaa **Kari J Keinonen**. E-kirjan ostajalle myönnetään täysi käyttöoikeus.

E-kirjaa ei saa muuttaa, eikä siitä saa sähköisesti erottaa tai kopioida osia. E-kirjan hankkijalla (käyttöoikeuden haltijalla) ei ole oikeutta muodostaa kirjasta tai sen osista uutta e-kirjaa. E-kirjasta löytyvistä virheistä kannattaa olla yhteydessä kirjan tekijään. Tekijä suorittaa asialliset korjaukset, muutokset ja lisäykset e-kirjaan.

E-kirjan hankkijalle (organisaatio) luovutettu käyttöoikeus oikeuttaa jakelemaan kirjat yhteisön suljetussa, käyttäjätunnuksilla rajoitetussa verkossa. Jakelu on sallittu käyttöoikeuden piiriin kuuluville **työntekijöille** ja oppilaitoksissa **työntekijöille** sekä **opiskelijoille**. E-kirjaa ei saa jaella julkisessa verkossa tai sen kopioita missään muodossa antaa muille, kuin käyttöoikeuden piiriin kuuluville. Käyttöoikeuden haltijayhteisö voi jakaa e-kirjaa cd-levyillä tai muilla tallennusmedioilla. E-kirja voidaan myös tulostaa tai kopioida heille. Jokainen opiskelija ja työntekijä saa kopioida ja tulostaa tästä e-kirjasta kappaleita vain **yksityiseen**, omaan henkilökohtaiseen käyttöönsä.

Kannen ja taiton suunnittelu Urpo Jalava

Copyright © Kari J Keinonen - Ornanet Koulutus.

1. painos: ISBN 978-952-5753-97-4

Ornanet Koulutuksen e-kirjat

Olemme tuottaneet seuraavia e-oppikirjoja tietojenkäsittelystä osin sekä englanninkielisistä että suomenkielisistä ohjelmista kaapatuin kuvin:

- Windows Vista ja 7- Käytön perusteet
- Windows 8 - Käytön perusteet
- Microsoft Office 2007 ja 2010 ja 2013 -ohjelmista - Käytön perusteet
- Microsoft Office 2007 ja 2010 ja 2013 -ohjelmista - Edistynyt käyttö
- Microsoft Office 2010 ja 2013 -ohjelmista - Edistynyt yhteiskäyttö
- Microsoft Project 2007 ja 2010 ja 2013 - Käytön perusteet
- Adobe Acrobat - Edistynyt käyttö (versio 8.1, 9.0, X tai XI) (SF kuvin)

Tutustu e-kirjojen sisältöihin tarkemmin ornanet-koulutus.fi sivustolla.

Edulliset e-kirjojen yksittäiskappaleet voit hankkia eLibriksestä:

Napsauta tätä linkkiä!

Apu- ja harjoitustiedostot

Löydät Office 2013 e-kirjojen aputiedostot pakattuna osoitteesta:
<http://ornanet-koulutus.fi/secure/Apu-2013-tiedostot.zip>

Käyttäjätunnus (huomaa kirjainkoko): **Materiaalit**
ja salasana: **OrnanetMalli**

Pura paketti käyttämäsi levyn juureen ja säilytä kansionimet purkaessasi pakettia. Tähän e-kirjaan liittyvät tiedostot löydät **Excel-2013-ab-s-apatiedostot**-kansiesta.

Sisällysluettelo

Käyttöoikeustiedot	2
Ornanet Koulutuksen e-kirjat.....	2
Apu- ja harjoitustiedostot	2
Sisällysluettelo	3
Johdanto	8
Mikä on Excel?.....	9
Mitä on taulukkolaskenta?	9
Taulukkolaskennan peruseräite	10
Taulukkolaskenta kuvana	11
Ohjelman käyttäminen	12
Ohjelman avaaminen.....	12
Ohjelman lopettaminen.....	13
Ohjelmaikkuna eli käyttöliittymä	14
Ikkunan pääosat ja toiminnot.....	15
Tiedosto (File) -valikko	15
Muut ikkunan osat	16
Valintanauha ja välilehdet.....	17
Valintaikkunat.....	20
Valikoimat	21
Reaaliaikainen esikatselu (Live Preview).....	22
Pikavalikko ja pikavalikoima.....	23
Näkymät	24
Normaali (Normal) -näkö.....	24
Sivun asettelu (Page Layout) -näkö	25
Sivun asetukset (Page Setup) -valintaikkuna.....	26
Ylä- ja alatunniste	28
Sivunvaihtojen esikatselu (Page Break Preview) -näkö.....	31
Tiedoston käsitteleminen	33
Uusi työkirja.....	33
Tiedoston avaaminen	34
Ohjelmasta toiseen siirtyminen.....	35
Tiedoston sulkeminen	35
Tulostus	36
Määritä tulostusalue	36
Alueen valitseminen työarkilta.....	36
Koko työarkin valitseminen.....	36
Koko työkirjan valitseminen	36
Esikatselu (Preview)	37
Tulostus (Print).....	38
Tallennus (Save)	40
Tallennus uudella nimellä, uuteen kohteeseen tai tallennusmuotoon.....	41
Työkirjan (tiedoston) jakaminen.....	42
Keskeiset perusteet	45
Solu.....	45
Työarkilla liikkuminen ja solun valinta.....	45
Soluosoite.....	47
Tiedon syöttäminen ja muuttaminen.....	48

Erikoismerkit	48
Merkistö (Character Map)	49
Solun sisällön poistaminen tai korvaaminen	50
Alue ja sen valinta	50
Koko työarkki	50
Erillisten alueiden valinta	51
Rivi	52
Sarake	53
Rivi- ja sarakeotsikoiden kiinnittäminen	54
Rivien ja sarakkeiden piilottaminen	55
Alueiden nimeäminen	56
Aluenimien käyttäminen	60
Syötön ohjaus - kelpoisuustarkistus	61
Solun ja alueen sisällön muotoileminen	63
Teemat (Themes)	63
Solutyylit	64
Kirjasimen muotoilu	67
Lukujen esitysmuodon muotoileminen	68
Solun ja alueen sisällön tasaus	69
Solun ja alueen taustaväri sekä reunaviiva	72
Sisennyksen tekeminen soluun	73
Muotoilusivellin kopioi muotoiluja	73
Muotoilun poistaminen	73
Ehdollinen muotoilu	74
Kumoa - Tee uudelleen toiminnot	77
Kumoa (Undo)	77
Tee uudelleen (Redo)	77
Toista (Repeat)	77
Kopioi - Leikkaa - Liitä toiminnot	78
Leikepöytä	78
Kopiointi (Copy)	79
Kaavariviltä kopioiminen	79
Kopiointi työarkkien ja työkirjojen välillä	80
Leikkaaminen (Cut)	80
Liittäminen eli sijoittaminen (Paste)	81
Arvojen kääntäminen työarkilla	82
Lähtöarvojen kasvattaminen kertoimella	83
Arvosarjojen tuottaminen	84
Oman luettelon luominen	85
Etsi - Korvaa toiminnot	86
Etsi (Find)	86
Korvaa (Replace)	87
Valinta (Select)	87
Tekstitiedosto Exceliin	88
Kaavat	89
Kaavojen kirjoittaminen	89

Funktiot	92
Lisäfunktioiden asentaminen.....	93
Funktioiden käyttäminen.....	94
Funktion kirjoittaminen.....	94
Funktion lisääminen ohjatusti.....	94
Tärkeimmät funktiot.....	98
Matemaattiset ja trigonometriset funktiot.....	98
Päivämäärä- ja aikafunktiot.....	103
Tilastofunktiot.....	106
Loogiset funktiot.....	109
Tekstifunktiot.....	111
Hakufunktiot.....	114
Taloudelliset funktiot.....	117
Tietokantafunktiot.....	122
Huolellisuus ja tarkistaminen.....	124
Ajattelemisen on tärkeintä.....	124
Jatka ajattelemista.....	125
Virheetarkistamisen työkalut.....	125
Esitysgrafiikka	132
Kuvan lisääminen.....	132
Valokuvan käsittely.....	133
Piirretyt kuvat.....	134
SmartArt-grafiikkaobjektit.....	135
Luvuista kaavioita.....	138
Pylväskaavion luominen.....	139
Pylväskaavion muokkaaminen.....	141
Kaavion sijainti.....	148
Ympyräkaavion luominen.....	149
Kaavion arvot kahdella kuvaajalla.....	152
Oman kuvan käyttäminen pylväissä.....	154
Kaavio toisessa työkirjassa.....	156
Kaaviolajin muuttaminen.....	157
Kaavion kopioiminen.....	158
Kaavion siirtäminen.....	158
Kaavion tulostaminen.....	158
Taulukko-toiminto, tietokanta	159
Miksi tietokantoja tehdään?.....	159
Excel tietokannat.....	160
Miten tietokantoja luodaan?.....	160
Taulukon perustaminen.....	161
Tiedon syöttäminen taulukkoon.....	162
Tiedon poistaminen taulukosta.....	165
Taulukon muotoileminen.....	166
Taulukon pikasuodatus.....	167
Taulukon lajitteleminen.....	168
Tietueduplikaattien poistaminen.....	171
Kyselyt, raportit ja poiminta.....	173
Erikoissuodatus.....	173
Otsikkorivin tulostaminen joka sivulle.....	174

Malli	175
Mikä tällainen malli on?.....	175
Miksi malli?	175
Missä mallia käytetään?.....	175
Laskentamallin luominen	176
Mallin tallentaminen.....	176
Tallennus malliksi.....	177
Mallin käyttäminen.....	178
Uusi työkirja mallia käyttäen.....	178
Mallin muuttaminen.....	180
Syöttölomake	181
Mikä on syöttölomake?	181
Lomakeobjektit	181
Lomakeobjektien käyttäminen.....	181
Hyperlinkki	187
Suojaustoimet	189
Työkirjan avaaminen.....	189
Työkirjan rakenne	190
Työarkin suojaus	191
Lukitun työarkin osan vapauttaminen suojauksesta.....	192
Makrot	193
Suojausasetukset	193
Nauhoitetut makrot	194
Makron nauhoittaminen.....	194
Makrojen suorittaminen	196
Funktion ohjelmoiminen.....	197
Aliohjelman ohjelmoiminen	198
Tavoitteen haku ja ratkaisija	199
Tavoitteen haku (Goal Seek).....	199
Ratkaisin (Solver)	200
Skenaariot (Scenarios)	202
Pivot-tili	205
Pivot-tilin luominen.....	205
Pivot-tilin muokkaaminen	211
Pivot-tilin päivittäminen	211
Pivot-tilin suodattaminen	212
PDF-muunnos	213
Mikä on PDF-tiedosto?.....	213
PDF-tiedoston tuottaminen	214
PDF-tiedostoksi tulostaminen.....	214
PDF-tiedostoksi julkaiseminen	216
Usean työarkin käsittely	217
Työarkin välilehdet.....	217
Työarkkien välilehtien käsittely	217
Laskentaa useassa työarkissa.....	220
Meta- ja tunnistetiedot	222
Komentointi	223
Oikoluku	224

Asetukset	225
Asetuksiin vaikuttaminen.....	225
Ohjelmistotason asetukset.....	225
Ohjelman oletusasetukset.....	226
Tiedostoasetukset	226
Ohjelman oletusasetusten mukauttaminen.....	227
Excelin asetukset.....	227
Valintanauhan mukauttaminen.....	228
Pikatyökalurivin mukauttaminen	229
Oletustallennusmuodon muuttaminen	233
Tilapalkin mukauttaminen.....	234
Automaattinen korjaus	235
Näytön zoomaaminen.....	237
Tiedostoasetusten mukauttaminen	238
Asiakirjojen yhteiskäyttö	239
Eri tiedostomuotojen avaaminen	239
Eri tiedostomuotoon tallentaminen.....	240
Linkitys.....	240
Solun linkitys toiseen	240
Työarkkien välinen linkitys.....	241
Excel tiedostojen linkitys	241
Excel tietojen linkittäminen Wordiin	242
Ohje-toiminto	245
Hakemisto	246

Johdanto

Kädessäsi on Excel-koulutuksen opintomateriaali. Tämä e-kirja on laadittu siksi, ettei Sinun kurssilla opiskellessasi tarvitse tehdä jatkuvasti muistiinpanoja. Voit kerrata Excelin käyttöön liittyviä asioita myöhemmin lukemalla tietokoneesi kuvaruudulta tätä e-kirjaa. Kirja on suunniteltu 35 - 60 oppitunnin koulutukseen opetuksen tueksi, mutta tukee lyhyempienkin kurssien opetusta ja itseopiskelua.

Liilalla huutomerkillä (kuva vasemmalla) on tähän e-kirjaan merkitty kaikki todella tärkeät asiat jotka sinun tulee omaksua. **Sinisellä** on korostettu joitain huomautuksia, toimivia linkkejä ja hyperlinkkejä.

Kun opiskelet Excelin käyttöä, etsi tekstistä keskeisiä asioita ja kirjaa ne muistiin. Oppimisesi kannalta mielestäsi tärkeiden havaintojen ja omien oivallustesi muistiin kirjaaminen on tärkeää. Tämä e-kirja on tehty "kulumaan käytössä".

Aseta aina tavoite oppimisellesi. Opiskellessasi Exceliä pyri siihen että opit Excelin perusteet (sivu 10) ja saat kunnollisen kokonaiskuvan (lisätietoa sivulla 11) ohjelman toiminnasta. Edistyneisiin toimintoihin ei kannata keskittyä jos perusteissa on aukkoja, sillä silloin hallintasi on vaarassa jäädä pirstaleiseksi. Tutustu huolella muuhunkin jaettuun materiaaliin ja aihetta käsitteleviin Internet-sivuihin.

Excel-koulutuksen jälkeen työt vasta alkavat. Huomaa, että oppimisesi riippuu koulutuksen lisäksi myös sinusta itsestäsi. Istu ja tutki Exceliä, työskentele ohjelman avulla niin osaamisesi lisääntyy päivä päivältä. Kurssilla olet päässyt hyvään alkuun ja tämän e-kirjan avulla löydät yhä uusia ja erilaisia työtapoja joista vähitellen luot taulukkolaskennassa oman työskentelykäytäntösi.

Excel on erilaisia mahdollisuuksia täynnä, tulet varmasti viihtymään sen parissa.

Miellyttäviä ja aurinkoisia opiskeluhetkiä toivottaa
Kari J Keinonen